

SUM SMÁGENTA SELDI HON VOVIN TURRIKLØÐ

– Nógv mundu ivaleyst halda ommu vera óða í høvðinum, tá hon keypti ein stóran, týskan maskinvev tíðliga í sjeytiárunum. Men, omma hevði eitt ógvuliga stórt “gå på mod”, sum tikið verður til, og eg síggi upp til hana, sigur eigarin av Mýrifípuni, Tóra Egilsdóttir

Vilmund Jacobsen

Tað er Tóra Egilsdóttir, ið eigur og rekur vevstovuna Mýrifípuna, sum húsast í kjallarahæddini í Stoffalág 46 í Havn.

Fyrirtekkan hevur røtur langt afturi í tíðini. Tað var omma Tóru, Olevina Joensen, sála, sum fyrri meira enn sjeyti árum síðan byrjaði at veva. Tá Tóra yvirtók í 1993 og skipaði fyrirkunna sum smápartafelag, snúði virksemi seg um at veva toy, sum seymað varð til skjúrt og kotavadmall, gólvteppir og møbilstoff og tað, tey róptu plaid.

Binding og hosur, sum í dag standa fyrri umleið helminginum av umsetninginum hjá Mýrifípuni, kom ikki fyrr enn væl eftir yvirtøkuna.

– Vit hava tveir maskinvevar, harav annar er gamal, keyptur brúktur av ommu míni tíðliga í sjeytiárunum. Hesin vevurin av merkinum Schönherr er frá miðskeiðis í tríatiárunum. Hann er av tí gamla slagnum, velduga stórir og við rullum at stýra skøftunum og við stórum og tungum skjútlum.

Hon sigur, at tann nýggjari maskinvevurin, sum er ein Dornier, er keyptur brúktur úr Danmark í 1997. Hann er meira nútímans og við holkortum at stýra skøftum og litum við eins og við tí, sum rópt verður »greifer« í staðin fyrri skjútlum.

Tóra sigur, at Mýrifípan eisini hevur spolimaskinur at spola vanligar spolar upp, umframt at gera spolar til skjútlarnar við.

– Umframt maskinvevarnar, sum báðir eru týskir, hava vit átta hosumaskinur og aðrar maskinur, sum knýttar eru at framleiðsluni.

Hon vísir á, at fyra av hosumaskinunum og annað tilhoyr varð keypt frá Tekstilvirkinum í Kaldbak á sumri í 2004. Tríggjar maskinur vórðu keyptar

Tóra Egilsdóttir yvirtók fyrirkunna Mýrifípuna eftir ommu sína í 1993. Tá fekst Mýrifípan mest við at veva toy, sum seymað varð til skjúrt, kotavadmall, gólvteppir og møbilstoff. Seinni keypti Tóra fleiri maskinur og hevur í dag stóra framleiðslu av hosum

úr Noregi á vári í 2006, og seinastu hosumaskinuna keyptu vit úr Svøríki í 2009.

– Allar hosumaskinurnar eru enskar og av slagnum Bentley Komet. Her eru tilsamans fimm maskinur, sum binda ullintar hosur. Ein, sum kann binda froté og tvær, sum kunnu binda finari hosur. Umframt sjálvar bindimaskinurnar eru eisini aðrar maskinur, sum eru við í framleiðsluni, sigur Tóra Egilsdóttir.

Hevði vevkonur

Olevina Joensen hevði vevkonur, áðrenn hon keypti stóra týska maskinvevin, men tað var tungt fyrri akslarnar at veva skjúrt og annað.

– Omma tók tí avgerð um at keypa henda stóra maskinvevin. Hon og abbi – Amon Joensen – fóru eisini niður til Danmarkar, har tey lærdu at brúka vevin, sum hon hevði keypt. Nógv mundu ivaleyst halda ommu vera óða í høvðinum at keypa ein so stóran maskinvev til føroyska marknaðin sum tá var. Men, omma mín hevði eitt ógvuliga stórt »gå på mod«, sum tikið verður til, og eg síggi upp til hana.

Tóra sigur, at tann stóri og gamli vevurin framvegis verður brúktur eitt sindur.

– Tað eru fyrimunir og vansar við øllum. Hin gamli vevurin er meira fleksibul og kann brúkast til nóg ymiskt, meðan hin nýggjari er meira neyvur, skjótari, men er ikki so lættur at stilla upp á. Gamli vevurin er góður til kotavadmall, gardinur og til eitt nú gólvteppir, meðan hin nýggi mest verður brúktur til at veva skjúrtatoy við.

Hon leggur aftrat, at hin gamli hevur eitt størri spenn, er breiðari og kann soleiðis veva breiðari stykkir.

Heili 16.000 hosupør

Aftrat sær í Mýrifípuni hevur Tóra Egilsdóttir eina damu, sum hvønn dag kemur at hjálpa henni í nakrar tímar, serliga við framleiðslu av hosum. Aftrat henni og nøkrum skúlagentum, er tað serliga familjan, maður og børn, sum taka eina hond í eftir tørvi.

– Tað er nógv arbeiði av hosunum, tá tær koma úr maskinuni í einari langari røð. Tá skulu hosurnar takast sundur og seymast saman aftur. Tað er nógv eftir at gera við hosurnar, eftir at maskinurnar eru lidnar við sítt. Her eru als kyns sløg av hosum, men vit gera tó mest av hálvhosum. Vit gera hosur bæði til børn og vaksin. Hetta eru finar hosur og hosur úr grovari og bleytari ull og hosur úr bumull.

Tóra Egilsdóttir sigur, at nógv tann størsti parturin av hosuframleiðsluni hjá Mýrifípuni verður seld í Føroyum.

– Okkurt smávegis fer av landinum, men vit hava nóg mikið at gera við at levera til føroyska marknaðin.

Spurd, hvussu stórt talið av hosupørum um árið er, sigur hon, at talið hevur ligið millum 14.000 og 16.000. Árið í fjør er enn ikki uppgjört í tali av hosum, men Tóra sigur, at tað var væl meira at gera í fjør enn árið fyrr.

– So, talið av hosupørum í fjør hevur so í øllum førum ligið yvir 16.000, leggur hon aftrat.

Hosurnar hjá Mýrifípuni verða seldar kring um landið, eisini í ávísam

bygðarhandlum og í matvøruhandlum.

– Tað eru hosur, sum eru bíligari enn okkara, men tað eru eisini hosur, sum eru dýrari enn okkara. Vit leggja dent á dygdina, og eg haldi, at tað er hetta, sum okkara viðskiftafólk fara eftir, sigur Tóra Egilsdóttir.

Byrjaði sum smágenta–

– Eg tími hetta væl enn, hóast tað nú eru mong ár, síðan eg plagdi at vitja ommu og síggja konurnar sita og veva – og langommuna við sínari bindimaskinu.

Hon sigur, at tað var ikki, fyrr enn hon var farin í barnaskúla, at hon plagdi at hjálpa ommuni við ymiskum. Abbin helt, at teir smáu fingrarnir skuldu sleppa at gera tey smáu tingini, men tað var ikki soleiðis, at eg var noydd at hjálpa til. Hetta var púrusta sjálvboðið, men eg havi altíð havt hug til hetta.

– Mamma mín, Jenny Simonsen, hevur hinvegin ikki havt nakran serligan hug til hesar maskinurnar. Hon hevði tó ein vev heima. Mamma er meira til hondarbeiði, serliga brodering. Sum smágenta, áðrenn eg kom í skúlaaldur, plagdi eg at veva turrikløð á vevinum hjá mammu, og so seldi eg turrikløðini, sigur Tóra Egilsdóttir, sum eigur og rekur Mýrifípuna.

Mýrifípan framleiðir í dag eini 16.000 hosupør um árið – bæði til børn og vaksin – og her verður dentur lagdur á dygd